

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše a soudců JUDr. Ing. Viery Horčicové a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: M. H.
bytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo zemědělství
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti sdělení Přezkumné komise Ministerstva zemědělství pro projekty opatření Programu rozvoje venkova ze dne 9. 10. 2024, sp. zn. MZE-55094/2024, č. j. MZE-62044/2024-14112

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět věci

1. Žalobce požádal 5. 9. 2023 o dotaci v rámci Programu rozvoje venkova v intervenci 49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce, záměr a) Muži, s názvem projektu „Zahájení hospodaření traktor + česnek + jalovice“ reg. č. 23/001/4975s/400/000513. Projekt byl doporučen k financování.
2. Státní zemědělský a intervenční fond (dále jen „SZIF“) Oznámeními ze dne 17. 7. 2024, pod č. j. SZIF/2024/0447164, SZIF/2024/0447166 a SZIF/2024/00447168 stanovil finanční opravy tak, že snížil částku dotace o 25 %, s odůvodněním, že výzva u výběrových řízení neobsahuje hodnotící kritéria. Dále rozhodl o snížení o 5 % z důvodu neurčení zakázky, požadavku na způsob zpracování nabídkové ceny a pravidel pro vysvětlení zadávacích podmínek. Jako konečné tedy stanovil snížení o sazbu 25 %, o kterou bude snížena finální částka dotace vypočtena částka dotace po předložení Žádosti o platbu a uplatnění veškerých korekcí za případná další porušení Pravidel.

3. Žalobce požádal žalovaného o přezkum těchto oznámení. Přezkumná komise žalovaného vydala napadené sdělení, v němž se ztotožnila s postupem SZIF.

II. Žaloba

4. Žalobce proti napadenému sdělení podal žalobu, kterou se domáhá, aby Městský soud v Praze sdělení žalovaného zrušil. Žalobce je toho názoru, že jeho pochybení měla pouze administrativně byrokratickou povahu a neměla žádný finanční vliv na výsledek výběrového řízení. V dobré víře tudíž legitimně očekával, že bude jeho Žádosti vyhověno plně bez krácení dotace. Žalovaný nerespektoval Pravidla vydaná pod č.j. MZE-25264/2023-14112 a Příručku pro zadávání zakázek pod č.j. SZIF/2023/0522396 z července 2023. Žalovaný pak, přestože je napadené rozhodnutí dle žalobce nezákonné, nepostupoval podle § 90 odst. 1 písm. a), b), případně písm. c) správního řádu, ač pro to byly naplněny podmínky. Žalovaný podle žalobce postupoval nepředvídatelně, bylo narušeno legitimní očekávání a právní jistota žalobce, v důsledku čehož byly dotčeny základní práva a svobody žalobce zaručené ústavním pořádkem, konkrétně právo podle článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod 2/1993 Sb. a článku 20 Listiny základních práv EU 2012/c 326/02, o rovnosti účastníků řízení. Žalobce se v dalším obsahu žaloby zabýval vysvětlením svých pochybení ve výběrových řízeních.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

20. Soud dospěl k závěru, že podaná žaloba není přípustná, neboť žalobou napadený akt není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
21. Judikatura správních soudů se opakovaně zabývala povahou aktů vydávaných při poskytování dotací dle zákona č. 256/2000 Sb., o zemědělském a intervenčním fondu (dále jen „zákon o SZIF“).
22. Konkrétně se zabývala situací, kdy se žalobci u žalovaného domáhali přezkoumání Oznámení SZIF o ukončení administrace dle § 11 odst. 5 zákona o SZIF (s účinností od 1. 1. 2023 dle § 11 odst. 4, pozn. městského soudu), podle něhož platí, že „na uzavření dohody o poskytnutí dotace podle odstavce 3 není právní nárok. Pokud Fond žádosti o dotaci před datem uzavření dohody podle odstavce 3 nevyhoví, sdělí písemně a bez zbytečného odkladu žadateli důvody nevyhovění. Proti tomuto sdělení se nelze odvolat. Obnova řízení se nepřipouští. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. V případě, že by toto sdělení Fondu bylo v rozporu s podmínkami, za kterých je poskytována dotace, ministerstvo jej usnesením zruší. Na postup ministerstva při vydání usnesení podle předchozí věty se přiměřeně použijí ustanovení správního řádu o přezkumném řízení.“. Dospěla přitom k závěru, že oznámení SZIF o ukončení administrace žádosti o poskytnutí dotace dle § 11 zákona o SZIF je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu z 18. 7. 2013, čj. 1 Afs 61/2013-43, č. 2909/2013 Sb. NSS). Na tomto závěru judikatura setrvala i po novelizaci uvedeného ustanovení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu z 5. 9. 2018, čj. 10 Afs 339/2017-48).
23. O takovou situaci v projednávané věci přímo nejde, neboť žalobce se nedomáhal přezkoumání Oznámení o ukončení samotné administrace žádosti. Nejde ani o přezkoumání rozhodnutí o vrácení již poskytované dotace v řízení dle § 11a zákona o SZIF. Žalobce se

domáhal přehodnocení třech Oznámení o stanovení finančních oprav ze dne 17. 7. 2024, jde tedy o přezkoumání stanovených finančních oprav v rámci přiznané dotace, která bude (vycházejí z odůvodnění oznámení) teprve následně proplacena na základě Žádosti o platbu. Žalobce ostatně sám v žalobě uvedl, že jeho projekt byl již doporučen k financování a SZIF v Oznámení uvedl, že o tuto korekci bude snížena finální částka dotace.

24. Dle názoru městského soudu se však i v projednávané věci plně uplatní východiska vytýčená výše citovanou judikaturou.
25. SZIF má při rozhodování o poskytování dotací postavení orgánu veřejné správy (srov. § 11 odst. 2 zákona o SZIF) a je správním orgánem. Pod pojmem „rozhodování o poskytování dotací“ je nutno chápat celý proces počínající od okamžiku podání žádosti o dotaci do případného rozhodnutí o poskytnutí dotace (uzavření dohody) a jejího následného proplacení (§ 11 odst. 4 zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu) či do vydání finálního rozhodnutí o neposkytnutí dotace (ukončení její administrace) - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, čj. 1 Afs 61/2013-43.
26. Z Pravidel (dostupná na https://mze.gov.cz/public/portal/mze/-q305699---a9D9lHcS/obecne-podminky-pro-poskytovani-dotace?_linka=a590016) vyplývá, že finanční opravy jsou uplatňovány v případě porušení podmínek týkajících se zadávacího či výběrového řízení (část A.9 Pravidel), přičemž jde o postup navazující na uzavření Dohody o poskytnutí dotace (srov. část A.6 Pravidel). Rozhodování SZIF o stanovení finančních oprav tak nepochybně i v tomto případě představuje významné dotčení práv žalobce, neboť krácení částky dotace je způsobilé se negativně projevit v jeho sféře coby žadatele o dotaci či její příjemce.
27. Samotná Oznámení o stanovení finančních oprav tak podle názoru soudu představují rozhodnutí o právech žalobce v materiálním smyslu dle § 65 odst. 1 s. ř. s.
28. Judikatura správních soudů opakovaně shledala, že samotné sdělení správního orgánu, kterým sděluje, že neshledává důvody k zahájení přezkumného řízení či změně rozhodnutí SZIF, není rozhodnutím přezkoumatelným ve správním soudnictví - obecně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu z 14. 2. 2008, čj. 7 As 55/2007-71, č. 1831/2009 Sb. NSS, ve vztahu ke sdělení žalovaného viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2018, č. j. 10 Afs 339/2017-48 (potvrzen usnesením Ústavního soudu ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. III. ÚS 3763/18), rozsudek Nejvyššího správního soudu z 26. 6. 2019, č. j. 2 Afs 213/2018-42 či rozsudky téhož soudu ze dne 20. 10. 2023, č. j. 3 Afs 204/2021 – 31 nebo ze dne 2. 2. 2023, č. j. 9 Afs 181/2021 – 40.
29. Z citované judikatury tedy vyplývá, že následný přezkum žalovaného je pouze dozorcím prostředkem, který není v dispozici žalobce a není rozhodnutím o právech, které by podléhalo soudnímu přezkumu. Napadený přípis žalovaného ze dne 9. 10. 2024 proto není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.
30. Městskému soudu nezbyvá než uzavřít, že žaloba, kterou žalobce napadá vyřízení žádosti o přezkum ze dne 9. 10. 2024, nesměruje proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Soud proto žalobu výrokem I. odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť neexistence zásahu do veřejných subjektivních práv napadaným úkonem je neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení. Na věci by proto nic nezměnilo ani pokud by se žalobce domáhal ochrany proti sdělení např. žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného.

31. Nynější odmítnutí žaloby podle názoru soudu však nepředstavuje překážku snaze žalobce domoci se ochrany svých práv. Pokud jde o možnou procesní obranu proti stanovení finanční opravy, žalobce se může domáhat ochrany přímo proti Oznámení prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Je pravdou, že lhůta dvou měsíců pro podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) žalobci nepochybně již uplynula, neboť ze žaloby vyplývá, že Oznámení mu byla nejpozději doručena 18. 7. 2024, kdy požádal o jejich přezkum. Žalovaný nicméně v části A.12 Pravidel poukazuje možnosti obrany žadatelů (v závislosti na tom, zda k pochybení došlo před podpisem Dohody, po podpisu nebo po proplacení dotace), přičemž připomíná, že žadatel je oprávněn podat návrh k žalovanému na zahájení sporného řízení z Dohody o poskytnutí dotace. Žalobce se může tedy domáhat u žalovaného zahájení sporného řízení ve věci.
32. Výrokem II. rozhodl soud o nákladech řízení postupem dle § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žaloba byla odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. prosince 2024

JUDr. Jaromír Klepš
předseda senátu